

Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.

УКАЗ № 71

На основание чл. 101, ал. 3 от Конституцията на Република България

ПОСТАНОВЯВАМ:

Да се обнародва в „Държавен вестник“ Законът за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., приет от 44-то Народно събрание на 20 март 2020 г., повторно приет на 23 март 2020 г.

Издаден в София на 23 март 2020 г.

Президент на Републиката: **Румен Радев**

Подпечатан с държавния печат.

Министър на правосъдието: **Данаил Кирилов**

ЗАКОН

за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.

Чл. 1. Този закон урежда мерките и действията по време на извънредното положение на територията на Република България.

Чл. 2. Министърът на здравеопазването освен по Закона за здравето може да въвежда и други временни мерки и ограничения, определени в закон.

Чл. 3. За срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат:

1. процесуалните срокове по съдебни, арбитражни и изпълнителни производства, с изключение на сроковете по наказателни производства, по Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест и производства, свързани с мерки за принуда;

2. давностните и други срокове, предвидени в нормативни актове, с изтичането на които се погасяват или прекратяват права или се поражда задължения за частноправните субекти, с изключение на сроковете по Наказателния кодекс и Закона за административните нарушения и наказания;

3. сроковете за изпълнение на указания, дадени от административен орган на страни или участници в производства, с изключение на производства по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове;

4. сроковете по глава пета, раздел I и III, глава осма, раздел V, глава десета и глава дванадесета, раздел I, II и IV от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, с изключение на срока по чл. 38, ал. 1, т. 2 от същия закон;

5. сроковете по чл. 175в, ал. 1 – 3 от Закона за съдебната власт, с изключение на срока по чл. 175в, ал. 1, т. 2 от същия закон.

Чл. 4. Удължават се с един месец от отмяната на извънредното положение:

1. сроковете, определени в закон, извън тези по чл. 3, които изтичат по време на извънредното положение и са свързани с упражняване на права или изпълнение на задължения на частноправни субекти;

2. действието на административните актове, което е ограничено със срок и изтича по време на извънредното положение.

Чл. 5. (1) Спират се всички обявени публични продани и въводи във владение, обявени от държавните и частните съдебни изпълнители. След отмяна на извънредното положение публичните продани и въводите във владение се насрочват наново, като не се дължат нови такси и разноски.

(2) Не се налагат запови на банкови сметки на физически лица и на лечебни заведения, запови върху трудови възнаграждения и пенсии, обезпечителни мерки върху медицинска апаратура и оборудване, както и извършването на описи на движими вещи и недвижими имоти, собственост на физически лица, освен за задължения за издръжка, за вреди от неправомерно увреждане и за вземания за трудови възнаграждения.

(3) Ограничават се нотариалните производства до неотложни такива при спазване на здравно-хигиенните изисквания. Нотариалната камара осигурява дежурни нотариуси при съотношение най-малко един нотариус на 50 000 жители за съответния район.

Чл. 6. До отмяната на извънредното положение не се прилагат последиците от забава за плащане на задължения на частноправни субекти, включително лихви и неустойки за забава, както и непаричните последици като предсрочна изискуемост, разваляне на договор и изземване на вещи.

Чл. 7. (1) Работодателите и органите по назначаване в зависимост от специфичния характер на работа и възможността за нейното обезпечаване може да възлагат надомна работа или работа от разстояние на работниците и служителите си без тяхно съгласие, освен когато това е невъзможно. Условието и редът за възлагане, изпълнение и контрол се определят със заповед на работодателя или органа по назначаване.

(2) Работодателите и органите по назначаване може да предоставят до една втора от платения годишен отпуск на работника или служителя и без негово съгласие.

Чл. 8. (1) Въведените ограничения за полагане на извънреден труд и за неговата продължителност не се прилагат за работниците и служителите на намалено работно време, които оказват или подпомагат оказването на медицинска помощ, съответно за държавните служители, които по дължостна характеристика или разпореждане на ръководител подпомагат оказването на медицинска помощ.

(2) Полицейските органи и органите по пожарна безопасност и защита на населението полагат извънреден труд над ограниченията по чл. 187, ал. 7 от Закона за Министерството на вътрешните работи след изрично писмено съгласие на държавния служител. Липсата на съгласие не е основание за търсене на дисциплинарна отговорност.

Чл. 9. Военнослужещите от въоръжените сили при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет, съвместно и/или координирано с други органи може да участват в прилагането на противоепидемични мерки и ограничения на територията на страната, на отделен регион или на контролно-пропускателен пункт.

Чл. 10. Военнослужещите от въоръжените сили имат право да:

1. извършват проверки за установяване самоличност на лице;

2. ограничават придвижването на лице до пристигане на органите на Министерството на вътрешните работи, за което има данни, че е отказало или не изпълнява мерките по чл. 61 и 63 от Закона за здравето, като се съставя двустранен писмен протокол;

3. спират превозни средства до пристигане на органите на Министерството на вътрешните работи;

4. ограничават придвижването на лица и превозни средства на контролно-пропускателен пункт;

5. използват физическа сила и помощни средства само когато това е абсолютно необходимо.

Чл. 11. Със заповед на министъра на отбраната по мотивирано предложение на началника на отбраната срокът на командировката по чл. 71, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България или удълженият срок по чл. 71, ал. 4 от същия закон може да бъде удължен без съгласието на военносслужещия до отмяната на извънредното положение.

Чл. 12. (1) Изискванията за получаване на месечни социални помощи по чл. 2, ал. 4 от Закона за социално подпомагане не се прилагат. По преценка на кметовете на общини, при доказана необходимост, се прилага разпоредбата на чл. 2, ал. 4, т. 1 от Закона за социално подпомагане в частта относно полагане на общественополезен труд само за осъществяване на дезинфекция при спазване на съответните здравно-хигиенни изисквания.

(2) Изискванията за получаване на месечни семейни помощи по чл. 7, ал. 1, т. 2 – 5 от Закона за семейни помощи за деца не се прилагат.

(3) Срокът на всички месечни семейни помощи, отпуснати на основание чл. 7 и чл. 8е от Закона за семейни помощи за деца, който отича в периода от 1 февруари 2020 г. до отмяната на извънредното положение, се удължава служебно до края на месеца, в който е отменено извънредното положение.

(4) Сроковете по чл. 8в, ал. 5, чл. 10, ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 1 – 7, ал. 2 и ал. 3 от Закона за семейни помощи за деца, които изтичат в периода от 1 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение, се удължават служебно с един месец от отмяната на извънредното положение.

(5) Сроковете на валидност на издадените заповеди за настаняване в специализирани институции и социални услуги в общността от резидентен тип, делегирани от държавата дейности и местни дейности, които изтичат в периода от 1 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение, се удължават служебно с един месец от отмяната на извънредното положение.

(6) По време на извънредното положение, както и до три месеца след неговата отмяна, изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане и кметовете на общини нямат право поради липса на потребители да закриват или да намаляват капацитета на социални услуги, делегирани от държавата дейности и местни дейности, с изключение на специализираните институции за деца.

Чл. 13. (1) Разпоредбите на Закона за обществените поръчки не се прилагат при:

1. закупуване от възложителите на хигиенни материали, дезинфектанти, медицински изделия и лични предпазни средства, необходими за обезпечаване на противоепидемичните мерки;

2. закупуване на медицински изделия, медицинска и лабораторна апаратура, необходими за диагностика и лечение на заразените пациенти, консумативите за тях, както и дейности, свързани с внедряването им;

3. възлагане на дейности по обезвреждане на пестициди и болнични отпадъци съгласно Наредба № 1 за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения (обн., ДВ, бр. 13 от 2015 г.; изм., бр. 102 от 2018 г.).

(2) По искане на изпълнител на обществена поръчка може да бъде предговорен срокът за изпълнение, но не повече от срока на действие на извънредното положение.

Чл. 14. При закупуване със средства от държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на здравеопазването, от бюджета на лечебните заведения по чл. 5 от Закона за лечебните заведения и със средства на лечебните заведения с държавно и/или общинско участие по чл. 9 и 10 от Закона за лечебните заведения на медицински изделия, необходими за обезпечаване на противоепидемичните мерки, както и за лечението и диагностиката на заразените пациенти, не се прилага изискванията на глава трета, раздел II от Наредбата за условията и реда за съставяне на списък на медицинските изделия по чл. 30а от Закона за медицинските изделия и за определяне на стойността, до която те се заплащат (обн., ДВ, бр. 104 от 2011 г.; изм., бр. 74 от 2013 г., бр. 76 от 2014 г., бр. 35 от 2015 г., бр. 104 от 2018 г. и бр. 27 и 83 от 2019 г.), с изключение на чл. 34, ал. 1, т. 2 от същата наредба.

Чл. 15. Аптеките може да отпускат лекарствени продукти само по рецептурна книжка, без представяне на рецепта съобразно последно вписаните в рецептурната книжка данни за отпуснати лекарствени продукти, при условия и по ред, определени от Националната здравноосигурителна каса, до отмяна на извънредното положение и два месеца след неговата отмяна.

Чл. 16. (1) До отмяната на извънредното положение със заповед на министъра на здравеопазването може да се забрани износ на лекарствени продукти по смисъла на Закона за лекарствени продукти в хуманна медицина от територията на Република България.

(2) Който наруши забраната по ал. 1, се наказва с глоба в размер на 10 000 лв., съответно се налага имуществена санкция в размер на 50 000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение – с глоба в размер на 20 000 лв., съответно с имуществената санкция в размер на 100 000 лв.

(3) Нарушенията се установяват с актове, съставени от длъжностни лица, определени от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по лекарствата или на директора на съответната регионална здравна инспекция. Наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по лекарствата или от директора на съответната регионална здравна инспекция.

Чл. 17. При необходимост Министерският съвет възлага на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ да извърши проверка на държавния резерв на зърно, месо, млечни продукти и други трайни хранителни продукти, медицинска апаратура, лекарства, медицински консумативи и спирт и да изготви доклад и предложение до Министерския съвет с оглед преценка за осигуряване на допълнителни резерви.

Чл. 18. (1) При необходимост може да бъдат командировани, включително на територията на друга област, за временно изпълнение на дейности по държавен здравен контрол:

1. служители на районните здравноосигурителни каси в регионалните здравни инспекции;

2. държавни здравни инспектори от регионалните здравни инспекции.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 командироването се извършва при условията на Закона за държавния служител или на Кодекса на труда, след съгласуване с управителя на Националната здравноосигурителна каса за срок не по-дълъг от два месеца през една календарна година. В случаите по ал. 1, т. 2 командироването се извършва при условията на Закона за държавния служител след съгласуване с министъра на здравеопазването за срок не по-дълъг от два месеца през една календарна година.

Чл. 19. Министърът на здравеопазването може със заповед да разпореди извършването на проверки на територията на една област от държавни здравни инспектори от друга област и/или от държавни здравни инспектори от Националния център по радиобиология и радиационна защита за спазване на противоепидемичните мерки и ограничения. При установени нарушения актовете за установяване се съставят от държавните здравни инспектори, участвали в проверката, а наказателните постановления се издават от директора на регионалната здравна инспекция, на чиято територия се извършва проверката.

Чл. 20. (1) За учениците в дневна, вечерна, задочна, индивидуална и комбинирана форма на обучение, както и в дуална система на обучение се организира обучение, както и подкрепа за личностно развитие от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.

(2) Учителите и педагогическите специалисти осъществяват обучението и подкрепата за личностно развитие по ал. 1 в рамките на трудовото си правоотношение, без да е необходимо сключване на споразумения по чл. 119 от Кодекса на труда, като осигуряват в дома си или избрано от тях друго помещение извън училището работно място и използват необходимото технологично оборудване. За изпълнение на задълженията си от разстояние педагогическите специалисти получават трудовото си възнаграждение, уговорено по трудовото правоотношение.

(3) Директорите на училища изпълняват задълженията си в рамките на трудовото си правоотношение, без да е необходимо сключване на споразумения по чл. 119 от Кодекса на труда, като осъществяват управление и контрол и от разстояние чрез използването на информационните и комуникационните технологии, ако са създали необходимата организация за извършване на обучението и подкрепа за личностно развитие по ал. 1. Директорите изпълняват задълженията си от разстояние, като осигуряват в дома си или избрано от тях друго помещение извън училището работно място и използват необходимото технологично оборудване.

(4) Министърът на образованието и науката може със заповед да въвежда временни правила във връзка с обучението и подкрепата за личностно развитие по ал. 1, включително и относно работното място, работното време на директорите и педагогическите специалисти, техническите средства за организиране и провеждане на обучението и подкрепата за личностно развитие.

Чл. 21. (1) До отмяната на извънредното положение управляващите органи на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове имат право да:

1. изменят едностранно договори за безвъзмездна финансова помощ съобразно необходимостта от мерки при криза по смисъла на чл. 2, т. 21 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ, L 193/1 от 30 юли 2018 г.), включително да увеличават размера на договорената безвъзмездна финансова помощ;

2. отпускат безвъзмездна финансова помощ при опростени правила, включително без публикуване на покана за набиране на предложения;

3. увеличат общия ресурс по операциите над одобрените от комитета за наблюдение по схемите, по които са допустими мерки, в условията на извънредни ситуации и при хипотезата на т. 1.

(2) При обявяване на процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ срокът по чл. 44, ал. 4 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове се намалява по преценка на ръководителя на съответния управляващ орган. В условията за кандидатстване по съответната схема, утвърдени по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, се определя новият срок.

(3) Сроковете при процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, определени в нормативния акт по чл. 28, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, може да се намалят по преценка на ръководителя на съответния управляващ орган. В условията за кандидатстване по съответната схема, утвърдени по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, се определя новият срок.

(4) По всички въпроси от компетентността на комитета за наблюдение на съответната програма може да се вземе непристъпено решение. Ръководителят на съответния управляващ орган може да намали сроковете, приложими при процедура за непристъпено вземане на решение, определени в нормативния акт по чл. 15, ал. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове. Членовете на комитета за наблюдение се уведомяват за намаляването на съответния срок с изпращане на проекта на решение и документите към него.

(5) Безвъзмездна финансова помощ се предоставя директно на кандидат, одобрен от комитета за наблюдение на съответната програма, чрез приемане на непристъпено решение по мотивирано предложение на ръководителя на управляващия орган на програмата.

(6) При условията на ал. 5 комитетът за наблюдение на съответната програма взема непристъпено решение, с което включва в индикативната годишна работна програма процедури, свързани с извънредното положение, и одобрява критериите, използвани за подбор на

операции, необходими, за да се осигури животът или здравето на гражданите, да се защитят особено важни държавни или обществени интереси, включително такива, свързани с отбраната и сигурността.

(7) Безвъзмездната финансова помощ се предоставя директно на кандидата, който в определен от ръководителя на управляващия орган срок отговори на одобрените критерии.

(8) Разпоредбите на чл. 26, ал. 3, 5 и 8 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове не се прилагат.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. (1) В 7-дневен срок от обнародването на този закон в „Държавен вестник“ лечебните заведения, държавните институции и телекомуникационните оператори чрез определени длъжностни лица извършват извънредна проверка на техническото състояние на енергийните обекти, предназначени за снабдяване с електрическа енергия, които са тяхна собственост, включително на електрически уредби, собствени източници на резервно захранване и съоръжения за автоматично превключване на захранването, осигуряващи непрекъснатост на снабдяването с електрическа енергия.

(2) За резултатите от проверката по ал. 1 се съставя протокол.

(3) При установяване на несъответствия с нормативните изисквания лицата по ал. 1 предприемат незабавни действия за тяхното отстраняване с цел гарантиране непрекъснатостта на снабдяването с електрическа енергия.

(4) Лечебните заведения, държавните институции и телекомуникационните оператори уведомяват незабавно Министерството на енергетиката за предприетите от тях действия в резултат на извършените проверки.

§ 2. (1) За гарантиране непрекъснатостта на снабдяването с електрическа енергия в условията на извънредно положение на територията на страната операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителни мрежи преустановяват всички планови ремонти, свързани с временно преустановяване на преноса на електрическа енергия, с изключение на ремонтни дейности за отстраняване на възникнали аварии, с цел възстановяване на снабдяването с електрическа енергия на потребителите.

(2) Сроковете за заплащане, определени в общите условия по чл. 98а, ал. 2 от Закона за енергетиката на дължими суми във връзка със снабдяването с електрическа енергия на битови клиенти, се удължават от 10 на 20 дни. Сроковете може да бъдат променени с мотивирана заповед на министъра на енергетиката по предложение на Националния оперативен щаб, при отчитане на финансовата стабилност на сектор „Енергетика“, с цел гарантиране на енергийната сигурност.

(3) За гарантиране на живота и здравето на хората централите за предоставяне на информация и обслужване на клиентите на енергийните предприятия, извършващи снабдяване с електрическа и топлинна енергия и природен газ, въвеждат организация на работа при стриктно спазване на изискванията на Националния оперативен щаб.

§ 3. В Наказателния кодекс (обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 97 от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. – бр. 120 от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 98 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр. 17, 61 и 84 от 2013 г., бр. 19, 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 74, 79 и 102 от 2015 г., бр. 32 и 47 от 2016 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 83 от 2016 г.; изм., бр. 95 от 2016 г., бр. 13, 54, 85 и 101 от 2017 г., бр. 55 от 2018 г., бр. 1, 7, 16 и 83 от 2019 г. и бр. 13 и 23 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 225 се създава нова ал. 6:

„(6) Когато деянието по ал. 1 е извършено при обявено извънредно положение по чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България, наказанието е лишаване от свобода от една до три години и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева.“

2. В чл. 326, ал. 2 думите „от петстотин до две хиляди лева“ се заменят с „от десет хиляди до петдесет хиляди лева“.

3. В чл. 355, ал. 1 думата „заразителна“ се заменя със „заразна“.

§ 4. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г., бр. 79 от 2019 г. и бр. 13 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се чл. 120б:

„Възлагане на надомна работа и работа от разстояние при обявено извънредно положение

Чл. 120б. (1) Работодателят може при обявено извънредно положение да възлага на работника или служителя без негово съгласие да извършва временно надомна работа и/или работа от разстояние. В този случай се изменя само мястото на работа, без да се променят другите условия по трудовия договор.

(2) Промяната по ал. 1 се извършва със заповед на работодателя, в която се определят условията по чл. 107в, ал. 2 и/или чл. 107и, ал. 2.“

2. Създава се чл. 120в:

„Преустановяване на работата при обявено извънредно положение

Чл. 120в. (1) При обявено извънредно положение работодателят може със заповед да преустанови работата на предприятието, на част от предприятието или на отделни работници и служители за целия период или за част от него до отмяната на извънредното положение.

(2) Когато при обявено извънредно положение работата на предприятието или на част от него е преустановена със заповед на държавен орган, работодателят е длъжен да не допуска работниците или служителите до работните им места за периода, определен в заповедта.“

3. В чл. 138а:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) В предприятието или в негово звено работодателят може да установи за целия период на обявено извънредно положение или за част от този период непълно работно време за работниците и служителите, които работят на пълно работно време.“;

б) досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея след думите „по ал. 1“ се добавя „и по ал. 2“;

в) досегашната ал. 3 става ал. 4.

4. Създава се чл. 173а:

„Ползване на отпуск при обявено извънредно положение

Чл. 173а. (1) Когато поради обявено извънредно положение със заповед на работодателя или със заповед на държавен орган е преустановена работата на предприятието, на част от предприятието или на отделни работници и служители, работодателят има право да предостави платения годишен отпуск на работника или служителя и без негово съгласие, включително на работник или служител, който не е придобил 8 месеца трудов стаж.

(2) Работодателят е длъжен да разрешава ползването на платен годишен отпуск или на неплатен отпуск при обявено извънредно положение по искане на:

1. бременна работничка или служителка, както и на работничка или служителка в напреднал етап на лечение ин-витро;

2. майка или осиновителка на дете до 12-годишна възраст или на дете с увреждане независимо от възрастта му;

3. работник или служител, който е самотен баща или осиновител на дете до 12-годишна възраст или на дете с увреждане независимо от възрастта му;

4. работник или служител, който не е навършил 18-годишна възраст;

5. работник или служител с трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто;

6. работник или служител с право на закрила при уволнение по чл. 333, ал. 1, т. 2 и 3.

(3) Времето, през което се ползва отпуск по ал. 1 и 2, се признава за трудов стаж.“

5. Създава се чл. 267а:

„Трудово възнаграждение при преустановяване на работата при обявено извънредно положение

Чл. 267а. За времето на преустановяване на работата в случаите по чл. 120в работникът или служителът има право на брутно си трудово възнаграждение.“

§ 5. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от

2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г., бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 17, 30, 46, 53, 64, 77, 88, 98, 102 и 105 от 2018 г., бр. 12, 35, 83, 94 и 99 от 2019 г. и бр. 26 от 2020 г.) се правят следните допълнения:

1. Създава се чл. 3а:

„Изпълнение на задължения при обявено извънредно положение

Чл. 3а. (1) При обявено извънредно положение по чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България:

1. нормативно определените срокове, предвидени за осигурените лица и пенсионерите, във връзка с прилагането на част първа, глави четвърта – осма спират да текат;

2. заявления, жалби и други документи във връзка с паричните обезщетения, помощи и пенсии се подават по електронен път по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги или с персонален идентификационен код, или чрез лицензиран пощенски оператор;

3. непроизнасянето в срок на длъжностните лица по чл. 40, ал. 3, чл. 54ж, ал. 1 и чл. 98, ал. 1 по причини, дължащи се на извънредното положение, не се смята за мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 от Административно-процесуалния кодекс.

(2) Документите по ал. 1, т. 2, подадени от осигурените лица и пенсионерите до 14 дни след отмяната на извънредното положение в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, се смятат за подадени в срок.“

2. В чл. 54а, ал. 3 накрая се добавя „подадено по електронен път с квалифициран електронен подпис или с персонален идентификационен код в Националния осигурителен институт, или на хартиен носител в съответната дирекция „Бюро по труда“.

§ 6. (1) По време на действието на този закон, но за срок не по-дълъг от три месеца, Националният осигурителен институт превежда 60 на сто от размера на осигурителния доход за месец януари 2020 г. за лица, осигурени по чл. 4, ал. 1, т. 1 от Кодекса за социално осигуряване от осигурители, отговарящи на критериите, определени с акт на Министерския съвет. Средствата се превеждат по банков път на съответния осигурител в срок до 5 работни дни въз основа на предоставена от Агенцията за заетостта писмена информация.

(2) Средствата, превеждани по реда на ал. 1, са за сметка на фонд „Безработица“ на държавното обществено осигуряване.

(3) В случай че осигурителят не изплати пълния размер на трудовото възнаграждение на работниците и служителите, за които са получени средствата по ал. 1, той ги възстановява.

§ 7. Личните пенсии, свързани с трудова дейност на лицата, които имат придобит осигурителен стаж след 31 декември 2018 г., но нямат подадено заявление по чл. 102, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване през 2019 г. и/или заявление по чл. 102, ал. 1 и 3 от Кодекса за социално осигуряване в периода от 1 януари 2020 г. до 13 март 2020 г., се преизчисляват служебно, считано от 1 април 2020 г., с придобития от тях осигурителен стаж, положен след пенсионирането или след последното преизчисляване на пенсията.

§ 8. (1) През 2020 г. сроковете по чл. 123, ал. 1, т. 5, чл. 123е, ал. 5, чл. 190, ал. 1 и 2 и чл. 252, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване се удължават до 30 септември 2020 г.

(2) По време на действието на този закон сроковете по чл. 123а, ал. 8 от Кодекса за социално осигуряване спират да текат.

§ 9. В Закона за хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 105 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 101 от 2019 г.) в чл. 22 се създава ал. 5:

„(5) При обявено извънредно положение по чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България при заявена, но не навременно установена необходимост на човека с увреждане, лицето има право на вида подкрепа от датата на подаване на документите по чл. 21, ал. 3, въз основа на заключенията от изготвената индивидуална оценка на потребностите по чл. 20.“

§ 10. (1) Срокът на валидност на документите за пребиваване на чужденци, издавани съгласно чл. 59, ал. 2, т. 1а, 2, 2а, 3, 4, 5 и 6 от Закона за българските лични документи, както и на документите по чл. 59, ал. 3 от същия закон, издавани на членовете на семействата на граждани на Европейския съюз, на членовете на семействата на гражданите на държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които не са граждани на Европейския съюз, Европейското икономическо пространство и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно придвижване, и на документите, издавани съгласно чл. 59, ал. 4 от същия закон на гражданите на Европейския съюз, на гражданите на държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно придвижване, който изтича в периода от 13 март 2020 г. до 31 октомври 2020 г., се удължава с 6 месеца. За срока на удължаване документите се смятат за валидни документи за пребиваване само на територията на Република България и удостоверяват само правото на пребиваване. По искане на лицето нов документ за пребиваване може да бъде издаден и преди изтичането на удължения 6-месечен срок.

(2) Срокът на валидност на личните карти, които изтича в периода от 13 март 2020 г. до 31 октомври 2020 г., се удължава с 6 месеца. За срока на удължаването личната карта е валиден идентификационен документ за самоличност само на територията на Република България. По искане на лицето нова лична карта може да се издаде и преди изтичането на удължения 6-месечен срок.

(3) Срокът на валидност на свидетелствата за управление на моторно превозно средство, които изтича в периода от 13 март 2020 г. до 31 октомври 2020 г., се удължава с 6 месеца. За срока на удължаването свидетелството за управление на моторно превозно средство е валиден индивидуален удостоверителен документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство само на територията на Република България. По искане на лицето ново свидетелство за управление на моторно превозно средство може да се издаде и преди изтичането на удължения 6-месечен срок.

§ 11. В Закона за чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 21 и 44 от 2012 г., бр. 16, 23, 52, 68, 70 и 108 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 15, 33, 97, 101 и 103 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г., бр. 14, 24, 56 и 77 от 2018 г., бр. 1, 24, 34, 58 и 101 от 2019 г. и бр. 17 от 2020 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 24 се създава ал. 13:

„(13) Чужденец с разрешено продължително пребиваване в Република България, на който срокът за пребиваване изтича в срока на обявено извънредно положение, може да подаде заявление за продължаване на пребиваването в 14-дневен срок след отмяната на извънредното положение, като срокът на обявеното извънредно положение не се счита за прекъсване, когато чужденецът подаде заявление за дългосрочно или постоянно пребиваване. Продължително пребиваващ чужденец, на който разрешеното продължително пребиваване изтича в срока на обявено извънредно положение, може да влезе на територията на Република България без наличие на виза в 14-дневен срок след отмяната на извънредното положение.“

2. В чл. 40, ал. 1, т. 6 след думите „в случаите на“ се добавя „обявено извънредно положение или на“, а след думите „13 и 16“; се добавя „за срока на обявено извънредно положение не се счита за отсъствие отсъствието на чужденеца, получил разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване, от територията на държавите – членки на Европейския съюз, за период от 12 последователни месеца;“.

§ 12. Възложителите, за които не е възникнало задължението за прилагане на платформата по чл. 39а, ал. 1 от Закона за обществените поръчки до влизането в сила на този закон, прилагат за обществени поръчки, открити до един месец след отмяната на извънредното положение, реда за възлагане, действащ до 1 ноември 2019 г., с изключение на разпоредбите на чл. 6, ал. 1, чл. 14, ал. 1, т. 5 и 7, чл. 20, ал. 1, чл. 21, ал. 2, чл. 54, ал. 1, т. 5, буква „а“, чл. 100, ал. 3 и 12, чл. 107, т. 5 и 6, чл. 112, ал. 9 и 10, чл. 112а и чл. 149, ал. 1, т. 13 от Закона за обществените поръчки, които се прилагат в редакцията от 1 януари 2020 г.

§ 13. В Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 102 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58, 77, 91 и 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 14, 24, 54 и 98 от 2015 г., бр. 38, 57, 81 и 105 от 2016 г., бр. 86 и 103 от 2017 г., бр. 7, 30, 38, 77 и 103 от 2018 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 23 от 2019 г.; изм., бр. 79 и 100 от 2019 г. и бр. 13 от 2020 г.) се правят следните допълнения:

1. Създава се чл. 51а:

„Извършване на работа от разстояние

Чл. 51а. (1) При обявено извънредно положение органът по назначаването може да възлага на служителя без негово съгласие работа от разстояние в домашна среда, като се съобразяват характеристиките на работата и дейността на отделните звена и служители съгласно функциите, определени в устройствените правилници и утвърдените длъжностни характеристики на служителите.

(2) Условиата и редът за възлагане, изпълнение и контроли на работата от разстояние се определят със заповед на органа по назначаване.“

2. Създава се чл. 64а:

„Ползване на отпуск при обявено извънредно положение

Чл. 64а. (1) При обявено извънредно положение и когато не може да се въведе работа от разстояние в домашна среда по чл. 51а, органът по назначаването е длъжен да разрешава ползването на платен годишен отпуск или на неплатен отпуск по искане на:

1. бременна служителка или служителка в напреднал етап на лечение ин-витро;
2. майка или осиновителка на дете до 12-годишна възраст или на дете с увреждане независимо от възрастта му;
3. служител, който е самотен баща или осиновител на дете до 12-годишна възраст или на дете с увреждане независимо от възрастта му;
4. служител с трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто;

5. трудоустроен служител или служител, боледуващ от болест, определена в наредбата на министъра на здравеопазването по чл. 333, ал. 1, т. 3 от Кодекса на труда.

(2) Времето, през което се ползва отпуск по ал. 1, се признава за служебен стаж."

§ 14. В Закона за народните читалища (обн., ДВ, бр. 89 от 1996 г.; изм., бр. 95 от 1997 г., бр. 90 от 1999 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 108 от 2006 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 47 и 97 от 2010 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 74 от 2016 г., бр. 102 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) в чл. 26а се създава ал. 6:

„(6) В случай на обявено извънредно положение по чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България сроковете по ал. 4 и 5, които не са изтекли към момента на обявяването на извънредното положение, се считат удължени с един месец от датата на прекратяването му.“

§ 15. Председателите на читалищата представят в срок до 30 юни 2020 г. пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по чл. 26а, ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през 2019 г. Докладите на читалищата на територията на една община се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 30 юни 2020 г.

§ 16. В Закона за изменение и допълнение на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход (ДВ, бр. 9 от 2020 г.) в § 25, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби думата „тримесечен“ се заменя с „четиримесечен“.

§ 17. В Закона за вероизповеданията (обн., ДВ, бр. 120 от 2002 г.; изм., бр. 33 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 74 от 2009 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 61 и 79 от 2015 г., бр. 108 от 2018 г. и бр. 29 и 34 от 2019 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 28 ал. 6 се изменя така:

„(6) В Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година се посочват наименованието на вероизповеданието и размерът на държавната субсидия. Държавната субсидия по ал. 2 за източноправославното и мюсюлманското вероизповедание се разпределя на Българската православна църква – Българска патриаршия, и на Мюсюлманското изповедание.“

2. В преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията (обн., ДВ, бр. 108 от 2018 г.; изм., бр. 29 от 2019 г.) в § 19 ал. 1 се изменя така:

„(1) За 2019 г. Министерският съвет одобрява държавна субсидия по чл. 28, ал. 2, т. 2 за източноправославното и мюсюлманското вероизповедание, като субсидията е в размер на 10 лв. за едно самоопределило се лице и размерът на субсидията по чл. 28, ал. 3 не може да бъде по-малък от 15 млн. лв. Необходимите средства за 2019 г. за държавната субсидия се одобряват като допълнителни разходи по бюджета на Министерския съвет за 2019 г. по реда на чл. 109, ал. 3 от Закона за публичните финанси. Държавната субсидия за източноправославното и мюсюлманското вероизповедание се разпределя на Българската православна църква – Българска патриаршия, и на Мюсюлманското изповедание.“

§ 18. В Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 г. (ДВ, бр. 100 от 2019 г.) в чл. 6, ал. 4 т. 2 се изменя така:

„2. За мюсюлманското вероизповедание – на Мюсюлманското изповедание“.

§ 19. Заповедите за организационно и финансово подпомагане за извършване на дейности по асистирана репродукция, издадени по реда на чл. 7, т. 3 от Правилника за организацията на работа и дейността на Център за асистирана репродукция (обн., ДВ, бр. 21 от 2009 г.; изм., бр. 58 от 2011 г., бр. 43, 56, 95 и 103 от 2012 г., бр. 13 от 2014 г., бр. 4 и 73 от 2018 г. и бр. 26 от 2019 г.) продължават действието си по време на извънредното положение и 6 месеца след неговата отмяна.

§ 20. Експертните решения на ТЕЛК и НЕЛК за определяне на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, съответно експертните решения на ЦВМК към Военномедицинската академия за годност за военна служба и служба в доброволния резерв, при които срокът на инвалидност, съответно срокът на годност изтича по време на действието на този закон, продължават действието си по време на извънредното положение и два месеца след неговата отмяна.

§ 21. Срокът на валидност на протоколите за скъпоструващо лечение на хронично болни пациенти, които изтича по време на действие на този закон, се удължава служебно от Националната здравноосигурителна каса за времето на извънредното положение и два месеца след неговата отмяна при условия и по ред, определени от Националната здравноосигурителна каса.

§ 22. В Закона за здравеопазване (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г., бр. 15, 30, 66, 68, 99, 104 и 106 от 2013 г., бр. 1, 98 и 107 от 2014 г., бр. 9, 72, 80 и 102 от 2015 г., бр. 17, 27, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 102 от 2017 г., бр. 18, 77, 91, 98 и 102 от 2018 г., бр. 24, 58, 99 и 101 от 2019 г. и бр. 23 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 61:

а) алинея 2 се изменя така:

„(2) Когато съществува заплаха за здравето на гражданите от болести извън посочените по ал. 1, министърът на здравеопазването може да разпорежи задължителна изолация на болни, на заразноносителни, на контактни лица и на лица, които са влезли на територията на страната от други държави.“;

б) алинея 4 се изменя така:

„(4) Изолация и лечение на лица по ал. 2 може да се осъществява в домашни условия след преценка на съществуващия епидемичен риск от лекуващия лекар или след консултация с епидемиолог или специалист по инфекциозни болести.“;

в) създава се нова ал. 6:

„(6) Обжалването по ал. 5 не спира изпълнението на заповедта.“;

г) досегашната ал. 6 става ал. 7.

2. В чл. 63 се създават ал. 7 и 8:

„(7) Мерките по ал. 1 може да включват и временно ограничаване придвижването на територията на страната, както и временно спиране или ограничаване на експлоатацията или режима на работа на обекти с обществено предназначение и/или други обекти или услуги, предоставяни на гражданите, в случаи на обявено извънредно положение по чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България.

(8) При въведени противоепидемични мерки по ал. 1 или 2 контактните лица на болните от заразни болести не може да откажат извършването на изследване с цел установяване на носителство на заразна болест.“

3. Създава се чл. 209а:

„Чл. 209а. (1) Който наруши или не изпълни въведени с акт на министъра на здравеопазването или директора на регионална здравна инспекция противоепидемични мерки по чл. 63, ал. 1 или 2, освен ако деянието съставлява престъпление, се наказва с глоба в размер на 5000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от едноличен търговец или юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер на 15 000 лв.

(3) Нарушенията по ал. 1 и 2 се установяват с актове, съставени от държавни здравни инспектори или от длъжностни лица, определени от директора на регионалната здравна инспекция, длъжностни лица, определени от директорите на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, или длъжностни лица, определени от кметовете на общини.

(4) Наказателните постановления се издават съответно от директора на съответната регионална здравна инспекция, директора на съответната областна дирекция на Министерството на вътрешните работи и кмета на съответната община.“

4. Член 215 се изменя така:

„Чл. 215. Болен от заразна болест, посочена в чл. 61, както и контактното лице, което чрез изследване е с потвърдено носителство на заразна болест, посочена в чл. 61, който откаже или не изпълнява задължителна изолация и лечение, се наказва с глоба в размер на 5000 лв. Същото наказание се налага и на контактното лице, извън посоченото по изречение първо, както и на лица, които са влезли на територията на страната от други държави, които откажат или не изпълняват задължителна изолация, съответно лечение. Лицата, отказали да се явят доброволно за изолация и лечение, както и лицата, които не изпълняват задължителна изолация, се довеждат принудително със съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи по искане на органите на държавния здравен контрол, на ръководителя на лечебното заведение за болнична помощ или на лекаря, насочил лицето за хоспитализация.“

5. Създава се чл. 215а:

„Чл. 215а. (1) Контактното лице по чл. 63, ал. 8, което откаже извършването на изследване с цел установяване на носителство на заразна болест, се наказва с глоба от 50 до 500 лв.

(2) Лице по ал. 1, което отказва да се яви доброволно за извършване на изследване, се довежда принудително със съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи по искане на органите на държавния здравен контрол.“

§ 23. (1) Сроковете, установени в Закона за предучилищното и училищното образование, които са започнали да текат преди влизането в сила на този закон, спират да текат до отмяната на извънредното положение.

(2) Сроковете, определени в Закона за предучилищното и училищното образование, може да бъдат изменени със заповед на министъра на образованието и науката, ако поради обявеното извънредно положение не може да бъдат спазени. Заповедта се публикува на интернет страницата на Министерството на образованието и науката.

§ 24. Сроковете, установени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и в Закона за висшето образование, които са започнали да текат преди влизането в сила на този закон, спират да текат до отмяната на извънредното положение.

§ 25. (1) През 2020 г. сроковете по чл. 92, ал. 2, чл. 93, чл. 217, ал. 2, чл. 219, ал. 4 и 5, чл. 241, ал. 2, чл. 252, ал. 1, чл. 253, чл. 259, ал. 2 и чл. 260 от Закона за корпоративното подоходно облагане се удължават до 30 юни 2020 г.

(2) През 2020 г. авансовите вноски по Закона за корпоративното подоходно облагане се правят при условията и по реда на глава четиринадесета от същия закон, при съобразяване със следните особености:

1. когато до влизането в сила на този закон е подадена годишната данъчна декларация за 2019 г., авансовите вноски се правят в размер съгласно декларираното; при необходимост лицата могат да подадат коригираща декларация по реда на чл. 88 от Закона за корпоративното подоходно облагане;

2. когато до 15 април 2020 г. е подадена годишната данъчна декларация за 2019 г., авансовите вноски се правят в размер съгласно декларираното;

3. когато до 15 април 2020 г. не е подадена годишната данъчна декларация за 2019 г., авансовите вноски се декларират с образеца на годишната данъчна декларация до 15 април 2020 г., като се попълва само тази част от нея, касаеща декларирането на авансови вноски за текущата година.

§ 26. През 2020 г. отстъпка 5 на сто се прави на лицата, предплатили до 30 юни данъка върху недвижимите имоти за цялата година или данъка върху превозните средства за цялата година.

§ 27. (1) През 2020 г. срокът по чл. 47, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица се удължава до 30 юни.

(2) През 2020 г. срокът за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 50 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица за 2019 г. и за внасяне на дължимия по декларацията данък върху годишната данъчна основа от лицата по чл. 51, ал. 1 от същия закон се удължава до 30 юни.

(3) През 2020 г. отстъпката по чл. 53, ал. 6 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица се ползва от лицата по чл. 51, ал. 1 от същия закон, ако декларацията е подадена и данъкът за донасяне е внесен в срок до 31 май 2020 г.

§ 28. Лицата по чл. 51, ал. 1 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица прилагат съответно § 25, като срокът за подаване на декларацията по ал. 2 от същия параграф е до 30 април 2020 г.

§ 29. Отмяната на извънредното положение:

1. срокът по чл. 171, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се прилага;

2. освен в случаите по чл. 172, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс давността спира да тече и за времето на обявеното извънредно положение;

3. срокът по чл. 193, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс спира да тече;

4. не се образува изпълнително производство по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, освен когато е необходимо да се защитят особено важни държавни или обществени интереси или може да бъде осуетено или сериозно затруднено изпълнението на акта, или ако от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда;

5. принудителното изпълнение по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се спира; извършените до спирането действия запазват силата си; след спирането публичният изпълнител не може да извършва нови изпълнителни действия, но може да извършва действия по обезпечаване на вземането, както и разпределение на суми, постъпили по изпълнителното дело; изпълнителното производство се възобновява след изтичането на срока, за който е обявено извънредното положение; преди изтичането на срока на извънредното положение изпълнителното производство се възобновява с разпореджани на публичния изпълнител по искане на длъжника, за изпълнение върху:

а) вземания и парични средства от банки;

б) вземания от трети лица;

в) вложени ценности в трезори, включително и върху съдържанието в сейфове;

б. след реализиране на изпълнението по т. 5, букви „а“, „б“ и „в“ изпълнителното производство се спира;

7. срокът по чл. 246, ал. 10 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс спира да тече.

§ 30. (1) По време на действието на този закон Агенция „Митници“ може да предоставя безвъзмездно задържани, иззети, отнети и изоставени стоки, които могат да послужат за защита на живота или здравето на хората, на лечебни заведения, Българския червен кръст, детски градини, училища, социални заведения, държавни и общински учреждения.

(2) Предоставянето се извършва със заповед на директора на Агенция „Митници“, в която се определят условията, редът и начинът на използване на предоставените стоки.

(3) Предоставянето по ал. 1 на акцизни стоки се извършва по реда, определен в ал. 4.

(4) По време на действието на този закон директорът на Агенция „Митници“ може със заповед да предоставя безвъзмездно задържан, иззет, отнет или изоставен етилов алкохол за дезинфекция на лечебни заведения, Българския червен кръст, детски градини, училища, социални заведения, държавни и общински учреждения. Предоставените акцизни стоки се освобождават от плащане на акциз.

§ 31. (1) За количествата етилов алкохол, които до влизането в сила на този закон се съхраняват от Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ или във външни съхранители за Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и които количества са заделени преди 1 януари 2006 г., при придобиване на етилов алкохол от:

1. лицензиран складодържател или лице-вложител в данъчен склад – същият се счита за поставен под режим отложено плащане на акциз;

2. лице, което не е лицензиран складодържател – акцизът се заплаща към момента на придобиването му от лицето, което го придобива, и се внася в държавния бюджет от Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ в срок от 5 дни от придобиването.

(2) По време на действието на този закон денатурирането на етилов алкохол, съхраняван от Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ или във външни съхранители за Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“, за цели, свързани с производството на дезинфекционни препарати на основата на етилов алкохол, е допустимо да се извърши преди извършването на придобиването от лице по ал. 1, т. 2 и извън територията на данъчен склад, в присъствието на митнически служители, при подадено уведомление до компетентна териториална дирекция преди извършване на денатурирането.

(3) При придобиването на:

1. денатуриран по общ метод етилов алкохол по ал. 2 количествата денатуриран етилов алкохол се освобождават от облагане с акциз;

2. денатуриран по специален метод етилов алкохол по ал. 2 количествата денатуриран етилов алкохол се освобождават от облагане с акциз само ако са придобити от лице, притежаващо удостоверение на освободен от акциз краен потребител.

§ 32. През 2020 г. сроковете по чл. 8, ал. 1 и чл. 20 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор се удължават с един месец.

§ 33. През 2020 г. сроковете по чл. 38, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от Закона за счетоводството се удължават до 30 септември 2020 г., а срокът по чл. 38, ал. 9, т. 2 от същия закон се удължава до 30 юни 2020 г.

§ 34. През 2020 г. сроковете за разработване и одобряване от Министерския съвет на макроикономическата прогноза, средносрочната бюджетна прогноза, Конвергентната програма и Националната програма за реформи се удължават до 31 октомври 2020 г., освен ако друго не произтича от промяна на сроковете, свързани с ангажиментите на страната по чл. 121 и 126 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително и от вторичното законодателство, прието на тези правни основания.

§ 35. През 2020 г. първата част на държавната субсидия по чл. 25 от Закона за политическите партии се предоставя до 30 юни 2020 г.

§ 36. В § 5 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение на Закона за политическите партии (ДВ, бр. 50 от 2019 г.) се правят следните изменения:

1. В ал. 4, т. 2 думите „в рамките до една година от влизането в сила на този закон“ се заменят с „до 31 декември 2020 г.“.

2. В ал. 5 и 6 думите „до 31 декември 2020 г.“ се заменят с „до 31 януари 2021 г.“.

§ 37. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г. – бр. 51 от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 31, 53 и 59 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 99 и 101 от 2009 г., бр. 38, 59, 98 и 100 от 2010 г., бр. 45 и 60 от 2011 г., бр. 54, 60 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 47 от 2014 г., бр. 72 и 95 от 2015 г., бр. 81 и 98 от 2016 г., бр. 85, 99, 101 и 103 от 2017 г., бр. 18, 77, 84, 91 и 102 от 2018 г. и бр. 13, 24, 42 и 101 от 2019 г.) в чл. 94 се създава ал. 3:

„(3) В случаите по ал. 1 министърът на здравеопазването, главният държавен здравен инспектор и директорите на регионалните здравни инспекции може да прилага мерки на лечебните заведения.“

§ 38. В Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 91 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 63, 80, 81, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 53, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 106 от 2008 г., бр. 6, 24, 44 и 95 от 2009 г., бр. 55 и 94 от 2010 г., бр. 19, 35, 82 и 99 от 2011 г., бр. 29, 54 и 94 от 2012 г., бр. 15, 101 и 109 от 2013 г., бр. 1 и 105 от 2014 г., бр. 30, 92 и 95 от 2015 г., бр. 45, 58, 95 и 97 от 2016 г., бр. 9, 58, 63, 92, 97 и 103 от 2017 г., бр. 24, 62, 65, 98 и 103 от 2018 г., бр. 7, 17, 33, 96 и 100 от 2019 г. и бр. 9, 14 и 18 от 2020 г.) в чл. 12, ал. 1, т. 4 след думите „които съдържат“ се добавя „тегловно повече от 0,65 на сто“.

§ 39. Разпоредбата на чл. 12, ал. 1, т. 4 от Закона за акцизите и данъчните складове се прилага и за заварените случаи, при които се осъществява дейност с тютюн за пушене (за лула и цигари) към влизането в сила на този закон.

§ 40. Сроковете на разрешенията за извършване на дейности по чл. 1, ал. 1, т. 2, 3 и 6 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, които изтичат по време на действието на този закон, се удължават с два месеца от отмяната на извънредното положение.

§ 41. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 45 от 2009 г.; изм., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38, 44 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27, 28, 52, 66 и 70 от 2013 г., бр. 11, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г.; Решение

№ 2 на Конституционния съд от 2015 г. – бр. 23 от 2015 г.; изм., бр. 24, 29, 61 и 79 от 2015 г., бр. 50, 95, 97 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 101 от 2017 г., бр. 7, 21, 28, 77 и 94 от 2018 г. и бр. 17, 47, 74, 94 и 100 от 2019 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 251б, ал. 2 се създава изречение трето: „Данните по ал. 1, т. 6 се съхраняват и за нуждите на принудителното изпълнение на задължителната изолация и болничното лечение на лица по чл. 61 от Закона за здравето, които са отказали или не изпълняват задължителна изолация и лечение.“

2. В чл. 251в, ал. 2 се създава изречение второ: „В случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето право да искат извършване на справка за данните по чл. 251б, ал. 1, т. 6, когато те са необходими за изпълнение на техните правомощия, имат Главна дирекция „Национална полиция“, Столичната дирекция на вътрешните работи и областните дирекции на Министерството на вътрешните работи.“

3. В чл. 251г, ал. 4 накрая се добавя „и в случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето“.

4. В чл. 251г¹:

а) в ал. 1 се създава изречение второ: „В случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, предоставят незабавен достъп до данните по чл. 251б, ал. 1, т. 6 въз основа на искане на съответния ръководител на структурите по чл. 251в, ал. 2, изречение второ.“;

б) в ал. 3 след думите „по чл. 251в, ал. 1“ се добавя „и чл. 251в, ал. 2, изречение второ“;

в) в ал. 4 след думите „по чл. 251в, ал. 1“ се добавя „и чл. 251в, ал. 2, изречение второ“.

§ 42. През 2020 г. при съставяне на годишните финансови отчети за 2019 г. подписите по чл. 25, ал. 2 и 4 от Закона за счетоводството може да бъдат електронни подписи по смисъла на чл. 13 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Когато всички подписи върху годишния финансов отчет и одиторския доклад са електронни подписи, не се изисква полагаането на професионалния печат на регистрирания одитор. В този случай върху годишния финансов отчет и одиторския доклад се вписва регистрационният номер на одитора от регистъра по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит.

§ 43. През 2020 г. срокът по:

1. член 62, ал. 3 от Закона за независимия финансов одит се удължава до 31 юли 2020 г.;

2. член 108, ал. 1, т. 9 от Закона за независимия финансов одит се удължава до 30 септември 2020 г.

§ 44. През 2020 г. срокът по чл. 126, ал. 1, т. 4 от Кодекса за застраховането се удължава до края на втория месец, следващ месеца, за който се отнасят.

§ 45. През 2020 г.:

1. сроковете по чл. 77з, ал. 1, т. 5, сроковете по чл. 100б, ал. 8, чл. 100е, ал. 1, т. 2, чл. 100о, ал. 1 и 2, чл. 100о¹, ал. 1 и 2, чл. 115, ал. 1 и чл. 139, ал. 2, предложение второ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа се удължават до 30 септември 2020 г.;

2. сроковете по чл. 100н, ал. 1 и 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа се удължават до 31 юли 2020 г.;

3. сроковете по чл. 77н, ал. 12 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа се удължават до края на месеца, следващ отчетния период.

§ 46. През 2020 г. сроковете по чл. 128, ал. 4 и чл. 190, ал. 1, предложение първо от Закона за пазарите на финансови инструменти се удължават до 31 юли 2020 г.

§ 47. През 2020 г.:

1. сроковете по чл. 60, ал. 1, т. 1, чл. 92, ал. 1 и чл. 191, ал. 2, т. 1 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране се удължават до 31 юли 2020 г.;

2. сроковете по чл. 60, ал. 1, т. 2, чл. 92, ал. 2 и чл. 191, ал. 2, т. 2 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране се удължават до 30 септември 2020 г.;

3. задължението по чл. 64, ал. 2, изречение второ от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране се изпълнява в срок до 7 работни дни от края на съответния отчетен период;

4. срокът по чл. 52 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране се удължава на 20-дневен срок от извършване на нарушението;

5. срокът по чл. 51 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране се удължава на 7 месеца от възникване на нарушението.

§ 48. В Закона за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 83 от 2019 г.; изм., бр. 102 от 2019 г.) в § 82, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби цифрата „6“ се заменя с „12“.

§ 49. Сроковете и производствата по установяване, деклариране, внасяне, обезпечаване и събиране на задължения за мита, данъци, включително и акцизи, задължителни осигурителни вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване, здравното осигуряване, Учителския пенсионен фонд и фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, държавни и общински такси и други публични вземания, регламентирани в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове, Закона за данък върху добавената стойност, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закона за местните данъци и такси, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване и Закона за хазарта не се променят, освен в случаите по § 25 – 31.

§ 50. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 9, 12, 26 и 57 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2001 г. – бр. 38 от 2001 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 24 и 93 от 2004 г., бр. 32 от 2005 г., бр. 17, 30, 36, 64 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59, 92 и 113 от 2007 г., бр. 52 и 54 от 2008 г., бр. 10, 17, 19, 33 и 41 от 2009 г., бр. 18 и 87 от 2010 г., бр. 19 и 47 от 2011 г., бр. 45, 82 и 99 от 2012 г., бр. 27 от 2013 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2013 г. – бр. 65 от 2013 г.; изм., бр. 66 и 109 от 2013 г., бр. 40, 98 и 105 от 2014 г., бр. 52, 60 и 61 от 2015 г., бр. 81 от 2016 г., бр. 13, 58 и 96 от 2017 г., бр. 21, 64, 77 и 90 от 2018 г., бр. 25, 44, 60, 61, 79 и 94 от 2019 г.; Решение № 9 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 98 от 2019 г.) се създава чл. 63а:

„Чл. 63а. В случаите на обявено извънредно положение лични предпазни средства, медицински изделия, медицинска и лабораторна апаратура, хигиенни материали и консумативи – частна държавна собственост, може да се предоставят за временно безвъзмездно ползване на лечебни заведения по чл. 8 – 10 от глава втора от Закона за лечебните заведения с акт на министъра на здравеопазването.“

§ 51. Параграф 41 се прилага до отпадане на необходимостта от принудително изпълнение на задължителната изолация и болнично лечение на лица по чл. 61 от Закона за здравето, които са отказали или не изпълняват заповедта за задължителна изолация и лечение.

§ 52. Законът влиза в сила от 13 март 2020 г., с изключение на чл. 5, § 3, § 12, § 25 – 31, § 41, § 49 и § 51, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в „Държавен вестник“, и се прилага до отмяна на извънредното положение.

Законът е приет от 44-то Народно събрание на 20 март 2020 г. и на 23 март 2020 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: **Цвета Караянчева**

2663